

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 29

Indhold

- MARK
- Vårsæd til 2023

MARK

Vårsæd til 2023

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Resultaterne fra årets forsøg med vårsæd er blevet opgjort, og i det følgende gennemgås resultaterne fra de sorter, der udbydes til salg til kommende sæson. For hver afgrøde er der en tabel samt et link til tabellen i en udskriftsvenlig form. Brug også gerne sortinfo.dk, hvor alt data er samlet, og du kan finde resultater fra tidligere år.

Vårbyg

Når der skal vælges en sort, er et stabilt højt udbytte vigtigt. Andre egenskaber for sorten har dog også stor betydning. Modtagelighed af svampesygdomme, lejesæd og følsomhed overfor havresystenematoder er også vigtige at overveje.

De 5 sorter, der lå i toppen sidste år, ligger igen i år i toppen af tabellen. De fleste sorter, der er med i tabel 1, er ganske gode, alt efter de egenskaber, de nu har.

Focus skiller sig ud ved at have høj modtagelighed af meldug i modsætning til de øvrige sorter, der har MLO resistens og således ikke får meldug.

Lexy åbner op for muligheden for at etablere vårbyg allerede om efteråret, ligesom vårhvede kan etableres om efteråret.

Der er 2 maltbyg sorter med i top-5, det er Laureate og Skyway. Ved at vælge en af dem som foderbyg, har du stadig muligheden for at kunne afsætte dit korn til malt, selvom du ikke har en kontrakt på maltbyg.

Overvejer du maltbyg, så er der en række sorter, som er anerkendte og efterspurgt til maltbyg. Se tabel 1.

Danish Preferred er et dansk maltbygprogram, som afprøver sorternes egnethed til maltbyg. Sorterne Flair og Focus er således egnede, men ikke efterspurgt hos de foderstoffer, der er med her i området. Tjek altid med din foderstof, hvilke sorter de laver maltbygkontrakter på, så er du sikker på, at de vil aftage vårbyggen til malt efter høst.

Tabel 1 Vårbyg 2023 (for fuld oversigt, se link nedenfor).

Vårbyg	Kerneudbytte. (forholdstal)				Kerneudbytte 2022 (hkg/ha)	Merudbytte for svampebekæmpelse (hkg/ha)	Stårlængde(cm)	Hedemåln. aks v. overmodenhed(kar. 0 -10)	Hedemåln. strå v. overmodenhed(kar. 0 -10)	Havre- nematoder (race HII)	Fremadareal i ha	Malbyg	Forhandlar
	Gennemsnit 2020-22	2022	2021	2020									
Blanding*	100	100	100	100	87,9	5,2	69	2,8	2,6	-	-	-	-
Firefoxx	105	104	105	105	91,1	5,9	69	1,8	1,0	R	2266	-	VA, HK, DLA/Nordic Seed
KWS Abbie	103	102	103	105	89,2	5,6	66	0,0	1,8	R	102	-	VA
Laureate	103	103	104	103	90,6	6,1	66	1,0	0,8	M	6346	Malt	VA, DLG, Ewers, HK, DLA/Nordic Seed
Skyway	103	103	103	104	90,7	10,2	74	0,3	3,0	R	1931	Malt	VA, DLA/Nordic Seed
Stairway	103	103	102	105	90,5	7,5	75	1,3	3,6	R	1708	-	VA, DLA/Nordic Seed
LG Bronco	102	102	100	103	89,4	8,1	67	1,3	2,2	M	53	-	Ewers
Wish	102	103	100	104	90,6	4,3	72	2,0	4,8	R	1355	-	DLG
Flair	101	99	100	103	87,4	5,6	65	0,8	1,4	R	1495	DP**	DLG
Prospect	101	100	101	101	88,2	9,0	70	1,0	0,4	R	2341	Malt	DLG
Feedway	100	100	101	99	87,6	8,7	67	2,8	4,0	R	792	-	VA, DLA/Nordic Seed
Lexy - (Kan sås efter)	100	99	101	101	87,2	7,0	71	0,8	1,4	-	318	-	VA
RGT Planet	100	100	98	102	88,2	7,0	74	0,8	2,2	R	2552	Malt	VA, DLG, Ewers, HK, DLA/Nordic Seed
Scholar	100	100	97	102	87,9	2,3	66	2,0	1,4	M	114	-	Ewers, HK
Focus	99	98	98	101	86,2	6,0	70	3,5	3,2	R	359	DP**	HK
KWS Irina	98	97	99	99	85,2	6,7	67	0,8	1,0	R	142	Malt	VA, Ewers, DLA/Nordic Seed

*Blanding: Applaus, Feedway, Flair, RGT Planet
 **DP er Danish Preferred, et dansk malbygprogram som afprøver sorter, hvoraf nogle bliver anerkendt til malt.

Sortsblandinger:
 DLG Barley Mix (Wish, Avenue, og Prospect)
 Ewers sortsbl. (LG Bronco, RGT Sirius, Scholar)
 HK sortsblending (Firefoxx, Focus og Scholar)
 VA sorts bl. (Firefoxx/Stairway, KWS Abbie)
 Nordic Seed sorts bl. (Firefoxx, Skyway, Stairway)

Havre

Caddy har, set over tre år, haft det bedste udbytte og har igen i 2022 haft det højeste udbytte, se tabel 2. I forhold til sygdomme er Delfin og Scotty de eneste, der skiller sig ud, ved slet ikke at have meldug, hvor de andre scorer høje karakterer. Dominik er stadig den eneste sort med resistens mod havrecystenematoder, til gengæld er udbyttet 10 % lavere. I marker med havrecystenematoder nedbringes bestanden mest effektivt ved at dyrke en resistent vårbygssort frem for Dominik.

Tabel 2 Havre 2023.

Havre	Kerneudbytte (forholdstal)				Kerneudbytte(hkg/ha)	Merudbytte for svampebekæmpelse (hkg/ha)	Hedestørrelse(hkg/ha)	Dato for modning	Stok - længde(cm)	Tendens til lejrsand (kar. 1 - 9)	Havre- nematoder (race I + II)	Sågruthed (ton)	Forhandler
	Gennemsnit 2020-22	2022	2021	2020									
Blanding *	100	100	100	100	89,2	3,0	54,9	4. aug	-	-	-	-	-
Caddy	103	100	102	106	89,5	6,5	54,4	3. aug	98	-	-	1103	HK, DLA/Nordic Seed
Delfin	101	99	100	103	88,1	2,7	55,2	4. aug	102	1	M	2918	VA, DLG, Ewers, DLA/Nordic Seed
Scotty	101	99	101	104	88,7	2,2	53,8	3. aug	102	-	-	-	DLG
Symphony	100	99	100	100	88,7	5,3	53,9	2. aug	98	1	M	2349	VA, DLA/Nordic Seed
WPH Oskar	100	96	103	101	85,5	4,4	55,1	4. aug	96	1	M	41	VA, DLA/Nordic Seed
WPH Mohair	99	98	101	-	87,7	6,2	54,5	3. aug	102	1	M	31	DLA/Nordic Seed
Lion	97	97	95	99	86,4	5,2	55,9	3. aug	94	-	M	1385	DLG
Dominik	93	92	90	97	82,2	4,9	53,0	2. aug	89	-	R	2154	VA, DLG, Ewers, HK, DLA/Nordic Seed

*Blanding: Caddy, Delfin, Symphony

Vårhvede

Udbyttet i vårhvede, tabel 3, ligger i gennemsnit over årene 2020-2022 på forholdstal 97-103 i de fem vårhvedesorter, der er med. Den bedste sort Bravens, har kun været med i 2 år, men har med et udbytte på forholdstal 107 vist sit potentiale. KWS Talisker og Kapitol er sunde sorter med lav karakter for både meldug og Gulrust.

Tabel 3 Vårhvede 2023.

Vårhvede	Kerneudbytte (forholdstal)				Kerneudbytte(hkg/ha)	Merudb. for stampabak (hkg/ha)	Hektollervægt(hkg/hl)	Løjsæd(kar. 0 - 10)	Modning(dato for)	Storlamgøle(cm)	Solgt udsæd (ton)	Forhandler
	Gennemsnit 2020-2022	2022	2021	2020								
Bravens	103	107	100		88,0	7,9	80,9	0,4	12-08	81	154	DLA/Nordic Seed
KWS Talisker	101	100	96	106	82,9	6,3	80,0	0,1	09-08	82	286	Ewers, HK
Thorus*	100	100	100	100	82,6	5,8	81,4	0,4	10-08	78	1346	VA, DLA/Nordic Seed
Kapitol	97	96	98	97	79,1	4,6	82,8	0,3	09-08	79	1547	DLG

*Thorus er brugt som målesort ved beregning af forholdstal.

Hestebønner

I Hestebønner ligger udbytterne meget tæt, med Daisy i top med et forholdstal på 104 set over 3 år. Lynx ligger på samme niveau som Daisy med en stigende formkurve. Bolivia ligger en del lavere med en vigende tildens og et forholdstal på 94 i 2022. Se tabel 4.

Tabel 4 Hestebønner 2023.

Hestebønne	Kerneudbytte (forholdstal)				Kerneudbytte(hkg/ha)	Råprotein i tørstof(%)	Tusindkornvægt(g)	Modenhed(dato for)	Plantesøjle(cm)	Løjsæd(kar. 0 - 10)	Solgt udsæd (ton)	Forhandler
	Gennemsnit 2020-2022	2022	2021	2020								
Blanding*	100	100	100	100	56,6	29,1	564	16-08	111	0,0	0	
Daisy	104	105	102	105	59,2	29,9	574	16-08	117	0,5	1704	VA, DLA/Nordic Seed
Capri	103	103	103	102	58,2	29,5	571	17-08	111	0,5	392	DLG
Lynx	103	107	105	98	60,6	29,0	555	17-08	115	0,3	690	VA, Ewers, DLA/Nordic Seed
Stella	103	104	105	101	59,2	29,5	593	15-08	116	0,6	558	DLG
Apollo	102	105	101	100	59,7	28,7	592	16-08	109	0,1	433	HK
Bolivia	97	94	96	101	53,1	29,6	501	15-08	106	0,1	0	DLA/Nordic Seed

*Blanding: Daisy, Bolivia, Lynx, Stella
Fuego har ikke været med i Landsforsøg i år, men forhandles af HK

Ærter

Greenway har indtaget den højeste placering med et forholdstal på 110 i 2022 og 108 i gennemsnit over 3 år. Se tabel 5. Orchestra har ellers ligget på et højt niveau, men er på vej ned og har et forholdstal på 99 i 2022.

Tabel 5 Ærter 2023. Sorten Javlo er ikke med i sortsforsøg, men er den bedst egnede til helsæd og kan købes de fleste steder.

Markært	Kerneudbytte (forholdstal)				Kerneudbytte(hkg/ha)	Råprotein i tørstof(%)	Tusindkornvægt(g)	Modenhed(dato for)	Plantesøjle(cm)	Afgrødehøje ved høst(cm)	Løjsæd(kar. 0 - 10)	Bladtype	Frøfarve	Solgt udsæd (ton)	Forhandler
	Gennemsnit 2020-2022	2022	2021	2020											
Blanding*	100	100	100	100	53,8	23,0	290	01-08	103	79	2,3				
Greenway	108	110	109	104	59,3	22,5	312	01-08	99	77	2,9	Halvbladies	Grøn	516	VA, DLA/Nordic Seed
Orchestra	106	99	105	113	53,3	24,9	298	01-08	85	73	2,1	Halvbladies	Gul	332	VA, DLA/Nordic Seed
Kameleon	102	101	104	102	54,3	24,0	281	01-08	89	74	2,1	Halvbladies	Gul	-	Ewers
Ingrid	101	101	103	100	54,2	23,2	304	30-07	104	83	2,0	Halvbladies	Gul	2145	VA, HK, DLA/Nordic Seed
Bago	100	95	102	102	51,3	23,5	250	01-08	102	77	2,2	Halvbladies	Gul	512	DLG
Manager	100	101	97	102	54,1	23,9	282	01-08	99	79	2,3	Halvbladies	Gul	252	HK

*Blanding: Bago, Greenway, Kameleon, Ingrid
Sorten Javlo er ikke med i Landsforsøg, men er den bedst egnede sort til helsæd og kan købes de fleste steder.
Forhandlere: VA, DLG, HK, DLA/Nordic Seed

Sortsblandinger vårbyg

Sortsblandinger i vinterhvede er blevet ganske populære og med god grund. Der er lidt mere i udbytte og sygdomme udvikler sig ikke så meget. Forsøg har vist at der kan opnås et sikkert merudbytte på ca. 2 hkg/ha i vinterhvede.

Det samme gør sig gældende i vårbyg, man må dog ikke forvente så meget som i vinterhvede, da der i forsøgende kun er opnået et merudbytte på ca. 0,5 hkg/ha. I tider med de høje kornpriser, vi ser lige nu, kan det jo godt være værd at gå efter.

Har du mulighed for selv at blande i f.eks. såmaskinen, så er det jo også en mulighed. Se mere om sortsblandinger i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 31 2021**.